

THEOMACHIA

VÁLKA BOHŮ

PETR JARONĚK

THEOMACHIA

VÁLKA BOHŮ

PETR JARONĚK

THEOMACHIA

V Á L K A B O H Ů

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Petr Jaroněk, 2023
Cover © Jiří Arbe Miňovský, 2023
Drawings © Jana Maffet Šouflová, 2023
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2023

ISBN 978-80-278-0118-3 (print)

ISBN 978-80-278-1298-1 (ePub)

ISBN 978-80-278-1299-8 (mobi)

ISBN 978-80-278-1300-1 (pdf)

1

τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι
„Kdopak z bohů to byl, jenž svedl je k zápasu svárem.“
Ilias, zpěv I., verš 16.

I

JARO 1178 PŘ. N. L., KÁRIE, MALÁ ASIE

Bojovník se držel za pahýl ruky. Krev crčela z přetátých žil a zkrápěla písek. Jako záblesk přišla další rána, projela helmici a rozpúlila poraženému hlavu od temene až ke krku. Obě půle mozku vyhřezly v podobě rudavé břechky na prsní krunýř. Klouzaly po hladkých pásech z bronzu až na barvami hýřící suknicí. Vítězství. Preživší bojovník pozvedl k nebi krvavý meč. Boj ho zmohl a čelo mu brázdily strouhy potu. Přesto vyloudil hlasitý výkřik.

Athéna zkrivila ret a zahloubaně si mnula spánek. Sledovala dění na pláni pod sebou už od samého kuropění. Rovina se tísnila mezi mořem a horami, shlížela na ni bělavá skaliska rozeklaných štítů. Na jednom z ostrých vrcholků se bohyně usadila. Ač ji od pláže dělily víc než dvě míle, obestřela se lidským očím neprohlédnutelnou mlhou. Sama však ostřížím zrakem pozorovala desítky veslic. Svalnaté paže houfů válečníků je vytáhly na písek a zapřely mohutnými trámy. Brzy se prostranství nasýtilo množstvím

barevných stanů. Před nimi vysedávali králové, náčelníci a velitelé. Vystavovali se v lesklých krunýřích a barevných pláštích jako pávi. Obklopovaly je družiny bojovníků.

Pak vzplály oběti. Mužové ulévají bohům, vůně vína a škvařícího se tuku stoupala k nebi. Athéna ji nasála do chřipí. *Proč bych si nedopřála, když už jsem tady?* Se zájmem sledovala, jak vladaři metají kostěné či dřevěné losy. Hráli o účast v zápasech. Vítězství však neznamenal nic než nejistý příslib budoucí kořisti. Přesto si mocnáři drásali kůži napětím a bez váhání se vrhali do bojů na smrt.

Další dva vládcové vstoupili do prostoru vyhrazeného pro souboje. Prvního chránila skvostná přilbice. Tvořila ji vysoká bronzová obruč a po celém obvodu z ní čněla dlouhá barevná pera. Tělo bojovníka kryl pancíř z bronzových šupin, nohy pak tvarované chrániče holení. Vše se lesklo zlatým a stříbrným zdobením. Muž odložil svůj nachový plášť, aby mu nebránil v pohybu. Ponechal si dvě dlouhá kopí a meč s dýkou.

Jeho sok se nemohl chlubit tak honosnou výbavou. Nesl zastaralý obrovský štít z mnoha vrstev volských usní zpevněných kovem a dřevem. Ukryval se za ním skoro celý. Vyčuhovaly jen jeho kotníky a navrchu žíněný chochol kónické přilby. Našlapoval obezřetně, loveckým krokem.

Jeho soupeř se zatím pyšně vystavoval na odív. Zvedal meč i obě kopí do výše. Bohyně si mnula spánek. Na rozdíl od lidského obecenstva však netrula napětím, ani nepovzbuzovala některého z účastníků.

Bojovník skrytý za velkým štítem mrštil svůj oštěp. Minul. Zlatem zářící král potěžkal hladké jasanové ratiště vlastního kopí. Opětoval hod. Tenký hrot projel vrstvami volských usní soupeřovy záštity, ale jeho váha a síla hodu ho vedla ještě mnohem dál. Až ke klíční kosti. Muž upustil těžký štít a chytil se za rameno. To už k němu mířilo druhé kopí. Projelo mu vepředu sanicí a vzadu se vynořilo vazem. Bojovník se skácel.

„To se dalo čekat,“ poznamenala Athéna. Věděla, že za ní přišla návštěva, i když se přiblížila tiše a zůstávala jí stát za zády.

„Ohavné. Tohle tě baví, sestřičko?“ Athéna v odpověď jen mávla rukou. Afrodita přisedla k ní. „Co má tohle všechno znamenat?“

„Ty nevíš? Tvůj milenec se ti nesvěřil?“ hrála překvapenou Athéna. Všimla si ruměnce, který se vytvořil na alabastrových lících její okouzlující sestry.

„Ale no tak. Ne tak nahlas. Myslím, že je okolo až příliš mnoho uší. A kromě toho, s Areem to byl jen takový rozmar. A moc si u toho nepovídáme. Tak co se tu děje?“

Athéna se neubránila úsměvu.

„Inu, sama si zatím nejsem zcela jistá. I když mám určité podezření. Zdá se, že náš bratříček se překonal. Jak se mu povedlo tohle všechno zosnovat, aniž bych si něčeho všimla už dávno, to je mi záhadou. Jsou tady stovky králů. Z Lýdie, Frýgie, Lýkie, Thrákie. Připluli dokonce Etruskové, Šerdanové a další. Ten mrtvý je z Ilýrie. Teď si nevzpomínám, kterému městu vládl. Ten vítěz je Lýk, přímo král Xanthu.“

„Toho bych ještě poznala,“ zašklebila se Afrodita, aby si před sestrou nepřipadala úplně nemožně. Urputně ostříla zrak. „O co bojovali?“

„Zdá se, že o Egypt.“

„Odkdy tě zajímají Egyptané, sestřičko?“ podivila se Afrodita.

„Nezajímají. Čekám na úplně jiný souboj. A předpokládám, že se tady objeví i tvůj milenec... Pardon, náš bratříček,“ popíchla Athéna sestru.

„Otec tohle všechno dovolil? Musí o tom přece vědět.“

Athéna zadumaně pokývala hlavou. *Ano, ovšem že musí*, pomyslela si. To ji právě na celé situaci trápilo nejvíce.

Zatraceně!“ zařval vozataj. Kolo nadskočilo na kameni. Doros „se sevřel brlení vozu. Měl co dělat, aby se udržel na korbě.

„Euryste, snažíš se nás zabít, nebo jen uštvat koně?“

Vozka se zakřenil.

„Myslel jsem, že spěcháš. V Toryně jsi přešlapoval, jako by ti měl puknout měchýř.“

„Bylo to tak vidět?“

„Celou dobu jsi duchem mimo. Jde jenom o Eurynomé, nebo... i o královské záležitosti?“

Vůz uháněl divokou cestou po zarostlém úbočí nad pobřežím. Hustá zeleň jen tu a tam dovolila mořské modři, aby se zatřpytila mezi větvemi. Doros neodpověděl. Zasníl se. Spatřil tvář dívky s plnými rty a jiskrnými očima, s vlasy barvy dozrávající pšenice. Místo hrubých klasů je však tvořily vodopády nejjemnějších nití. I vladařské roucho by v porovnání s jejich hebkostí působilo jako usmolená rolnická tunika. *Eurynomé*. Převaloval její jméno tiše na jazyku. Dusot kopyt a rachot kol jeho slova snadno přehlušily. Zamilované vize však kalily obavy – až příliš vtíravé myšlenky na povinnosti a pocit tíhy na hrudníku. Úzkost provázela Dora už několik dní. Zhoršovala se. Nabývala pachuti hořké předtuchy.

„Za chvíli jsme doma. Už se dočkáš,“ prohodil Eurystos.

Vůz ujížděl oblaku prachu, který sám vířil. Náhle vozka strhl opratě. Koně se vzepjali a divoce se rozřehtali. Jen pár sáhů na cestě před nimi stálo zvíře. Velký pes. Podivná srst se mu mastně leskla rudou barvou, líce měl povislé, oči krhavé. Doros by přísahal, že si ho prohlíží. Ne očima zvířete – jinak. Pak zmizel v temné houštině.

„Divné psisko,“ prohlásil Eurystos.

Doros seskočil z korby. Kopí napřímil do střehu.

„Co děláš? Snad ho nechceš lovit?“ podivil se vozka, ale seskočil, aby prince následoval. Vklouzli do porostu u cesty.

„Myslel jsem, že spěcháš.“

„Ten pes se na mě divně díval. Jako by mě znal,“ zašeptal Doros.

„Jako by tě znal? Nemáš náhodou úžeh?“ Eurystos zavrtěl hlavou. „Je to jen divoký pes.“

Doros si musel připustit, že taková možnost dává větší smysl. Křoviska oleandru před nimi se otrásla. Thesprotský princ prudce pozvedl kopí. Jeho vozataj tasil dýku. Mezi dlouhými listy vykoukla chlupatá hlava se žlutými tesáky. Výhružné funění způsobilo mladíkům mrazení v zádech. Dorovo kopí se náhle oslepujivě zalesklo. I ve stínu stromů přejel přes bronzový hrot zlatý záblesk jako na nejostřejším slunci. Zvíře zmizelo.

„Chceš ho pronásledovat?“ zeptal se Eurystos a zamyslel se. „Vypadal, jako ty psiska, co používají Molossané. Ale rudého jsem ještě neviděl. A kde se vzal tak daleko od svých...?“

Doros sklonil kopí a otřel si z čela prachem zhnědlý pot.

„Raději se vraťme. Ať jsme v Efyře co nejdřív.“

III

Stiplavá vůně borového jehličí, pryskyřice a mořské soli naplnila chřípí. Mísily se do ní sladší tóny fíků. Doros se opíral o kmen smokvoně, propátrával pláž. Nikde nikdo.

„Kdepak jsi, Eurynomé?“ povzdychl si zklamaně.

Usedl do písku sám. Jeho vyvolená si dávala načas. Věděl, že to nedělá schválně – aby ho trápila nebo aby v něm probouzela nejistotu. Doros předpokládal, že ji opět zdržuje otec. Zřejmě jí svěřil práci, a dokud ji dcera nedokončí, nepustí ji ani na krok. Co na tom, že na ni čeká budoucí vládce všech Thesprotianů. Starý Chareios by neslevil, ani kdyby si pro jeho dceru přišel některý z Olympanů.

Doros se té představě zasmál. Viděl na plátně své myslí mocného boha, třeba Apollóna, kterak stojí přede dveřmi Chareiova domu. Zmateně a netrpělivě podupává nohou. Chudina Eurynomé vyklízí chlív a vyvaňuje. Její otec sleduje nebeštana bedlivým okem. V ústech přitom žmoulá stéblo trávy a nic si z něj nedělá. Možná přemýšlí, zda by ho porazil v souboji. *Za mlada snad ano*, řekne si a mávne rukou.

Chareios nevyrazil před mnoha lety k Troji, do největší války jeho generace. Okolnosti tomu nechtěly, ale celý život se tím trápil. A když zestárl, zahořkl. Naštěstí ne natolik, aby se stal protivným nebo nepřejícným. Jen tak, aby se „zatvrdil“ a trval vždy na svém. Jako *hekwetas*, královský družiník, už odešel do výslužby. Kopí a štít předal svému synu.

„Snad jsi mi tu neusnul?“

Dorovy myšlenky přetrhl něžný hlas. Otevřel oči a s přitroublým výrazem se kochal tváří, již spatřil. Skláněla se nad ním a svou líbezností předčila všechny jeho předchozí představy.

„Otec chtěl, abych ještě pomohla v kuchyni.“

Doros se uchechtl. Potěšilo ho, s jakou přesností odhadl důvody zdržení své milé. Chytil ji za ruku a stáhl k sobě do pisku.

„Takovou práci by měl přenechat sloužícím,“ podotkl.

Eurynomé se přivinula k jeho rameni. Doros ucítil dotek jejích vlasů na kůži. Vůně mouky a ovoce, která se z nich linula, dokázala porazit i tu, jež přicházela od moře. Neuvěřitelné.

„Znáš otce,“ špitla. Tím řekla vše. „Tak už povídej. Jak bylo v Tornyne?“

„Ušlo to,“ řekl Doros a zatvářil se tajemně. „Cestou zpět jsme měli malou nehodu.“

„Co se stalo?“ vyzvídala dívka. V jejím hlase zněla obava i zvědavost.

Doros se usmíval od ucha k uchu. Povedlo se mu, co zamýšlel. Věděl, že se o něj Eurynomé bojí. Bála se vždy. Kdykoli opustil město, vyrazil na lov – dokonce i když se jen cvičil v boji se syny

efyrských šlechticů. Miloval její starostlivost a něhu. Eurynomé všechno dělala se zvláštním citem, jako by stále pečovala o malinké, křehké dítě, a v jejích očích se zračila krůpěj lítosti. Snad i smutku. Dorovi připadala jako socha bohyně, kterou někdo vyřezal z jemného dřeva ovocného stromu a zanechal ve stínu háje. On sám byl pak pastýř, který každý den žene kolem ovce a myslí si, že socha je skutečná bohyně uvězněná v dřevěné slupce. Miluje ji, touží ji osvobodit, aby spatřil, jak se veselí. Jen neví jak...

„Tak co se stalo?“ naléhala Eurynomé.

„Před vůz nám skočil obrovský rudý pes,“ líčil Doros. „Poplašil koně, málem nás vyklopili z vozu. Díval se na mě a v očích měl vraždu, opravdu! Když jsem ho pak pronásledoval, tak jsem vztyčil kopí... a když už jsme u těch vztyčených kopí...“

„Hlavně, že jste dorazili v pořádku. Jistě vás chránila sama paní Athéna,“ vydechla Eurynomé.

Dora takové vyústění trochu zklamalo.

„Ano, ještěže stála při nás,“ přisvědčil.

„A jak jsi v Toryné pořídil? Kromě nahánění zatoulaných psů jsi jistě dělal i něco jiného.“

Doros si nebyl jistý, zda mu Eurynomé příhodu uvěřila, anebo si s ním trochu pohrála.

„Tamní správce Eutykhón už stárne. Nemá syna, který by po něm převzal dům a povinnosti. Doufám, že se otec brzy vrátí, aby vše vyřešil.“

„Nemůžeš to vyřídit ty? Jsi jeho zástupce.“

Doros znejistěl. Věděl, že už by měl zvládat většinu vladařských povinností, avšak dosud měl z takové odpovědnosti obavy. Jeho otec byl pryč už dlouho. A jeho *lawagetas*, vrchní velitel vojsk, cestoval s ním. Na Ithaku vypluli před zimou. Vzali tři největší lodě, třicetiveslice. A také nejlepší muže.

Měli tam podpořit oprávněné zájmy Odysseova syna Télemacha, který se stále svářil s některými místními náčelníky a kmeny. Dokud Odysseus žil, drželi se jeho nepřátelé zpátky. Ale jeho syn

jim takové vrásky nepřidělával. Sotva mazaný válečník a mořeplavec naposledy vydechl, chopili se nepřátelé kopí.

Télemachos obeslal nejbližší spojence. Mezi ně vždy patřili i The-sprotiané. Dorův otec neváhal ani na okamžik. Přátelství s Odys-seem si vážil víc než čehokoli jiného. Čím byl starší, tím častěji všem vyprávěl, jak ho věhlasný hrdina navštívil před návratem na Ithaku po svém strastiplném putování.

Odysseus tehdy mířil do Dodony pro věštbu, ale zastavil se v Efyře. Doros si matně pamatoval vlídného muže, kterému se pod hustým, stříbrem protkaným vousem rýsoval úsměv. Sklonil se k Dorovi, který byl tehdy ještě malý chlapec, pohladil ho po vlas-sech a dal mu koníka vyřezaného z lipového dřeva. Doros si poz-ději myslel, že se mu to jen zdálo. Hračku totiž časem někde ztratil. Otec mu však příhodu mnohokrát potvrdil a vždy se rozplýval nad Odysseovou laskavostí.

Nyní zůstával Doros doma jako princ a regent. S ním po boku několik mladších *hekwetů* a také starý Chareios jako dohláži-tel. Neměl však za úkol budoucího krále vodit za ručičku. Jen ho usměrnit, kdyby nastaly vážné obtíže.

„Tvůj otec se brzy vrátí,“ přerušila tok jeho myšlenek Eurynomé. Když dlouho mlčel, vytušila, že se dotkla citlivého tématu.

„Možná. A možná taky ne.“ Doros setřásl chmury, aby se ne-usadily i na jeho milé. Shodil ze sebe bederní roušku a vyskočil na nohy. „Pojďme se osvěžit!“ zvolal a běžel k moři.

Když mu pěna vln omyla písek z nohou, ohlédl se. Eurynomé se blížila, lehkou řízu, v níž přišla, nechala ležet na pláži. Pohled na její nahé tělo mu způsobil prudké chvění.

2

I

ΕΦΥΡΑ, ΘΕΣΠΡΟΤΙΕ, ΡΕΚΚΟ

Ha! Prznils mou sestru?“
„Zpoza prvního městského domu vystřelil hrot kopí. Doros v úleku uskočil před výpadem a naprázdno sáhl po meči. Hrklo v něm. Pak se vynořil útočník.

„Ty psí úde!“ Doros zakroutil hlavou a mávl rukou. Tep se mu rychle ztišil. „To víš, že jsem byl s ní.“

Útočník změnil zarputilý výraz v šibalský úsměv. Povolil napjaté svaly, přiskočil k Dorovi a chytil ho bratrsky kolem ramen.

„Lekl ses. Div ti nevypadly oči z důlků,“ dobíral si prince.

„Sthéne, prosím tě. Musíš vymyslet něco duchaplnějšího, abys mě vylekal. Musel jsem ale uhnout před tvým nepřesným výpadem. Jinak bys mě nechtěně zasáhl.“

„No dovol? Moje výpady jsou vždy přesné jak Foibovy šípy,“ prohlásil na oko uraženě Sthénos. „Pojďme se k nám napít a povykládáš mi, jak bylo v Toryné.“

„Už jsem to dnes vykládal jednou. Nic tak zajímavého se nestalo.“

Doros se ladně vyvlékl z rámě svého nejlepšího přítele, který ho mezitím už strkal ke svému domovu. Ačkoli by rád svlažil hrdlo

a obveselil mysl trochou vína, netoužil po pichlavých pohledech starého pána domu.

„A co ten obří pes? Monstrum z hlubin podsvětí... Kolik že měl hlav?“ poškádlil ho Sthénos. Doros strnul.

„Kdy jsi s Eurynomé mluvil? Je to sotva chvíle, co jsme se rozloučili.“

„Zdá se, že moje sestra má rychlejší nohy i jazyk než ty,“ poznamenal Sthénos a vztyčil varovně prst. „Měl by sis na tyhle věci dávat pozor, pokud ji chceš pojmout za manželku.“

„Pojďme do mého domu, příteli,“ ušklíbl se Doros. „Ten tvůj mi ji příliš připomíná. Nedokázal bych ti věnovat pozornost.“

Kráčeli prašnou cestou. Míjeli prosté domy města Efyry se stěnami z kamene a vepřovic. Zdobily je neumělé ornamenty vymalované rudkou. Pod pahorkem, na němž se rozkládal královský palác, už silnici lemovaly honosnější domy bohatších řemeslníků, obchodníků a pak i *hekwetů*.

Slunce mladíkům rozpalovalo holá záda. Těšili se, až vklouznou mezi chladivé stěny paláce. Ten obvykle naplňoval čilý ruch a shon, ale dokud byl král pryč, jeho obyvatelstvo se ztenčilo na sotva dvacítku sloužících. Dorovi klid vyhovoval. Stával často na terase před *megaronem*, trůnní síní, odkud dohlédl až k moři.

Pobřeží dělily od paláce olivové, fíkové a marhaníkové háje i pryskyřící vonící bory. Vzdálenější kopce halil příkrov dubových hvozďů. Když se k večeru Héliův sluneční vůz blížil k hladině, nebeská klenba se zbarvovala všemi odstíny rudé. Jako kdyby žhavé slunce při styku s chladivou vodou moře vystřelovalo k obloze jiskry a ty se rozplývaly v mracích.

Doros se Sthénem usedli do zdobených křesel na prosluněné terase. Považovali ji za mnohem přívětivější než zdi a čtyři sloupy *megaronu*. Jejich zdobnou výmalbu osvětlovaly jen plameny ohniště. Sloužící přinesli na terasu *krátér*, měsidlo s vínem, a k tomu stolek se džbánem a bronzovými číšiemi. Doros je pak poslal pryč,

aby měli s přítelem klid na rozhovor. Sthénos postával u zídky, která dělila terasu od srázu zarostlého prýšci, planikami a vysokými rozmarýny. Když časně z léta rozkvétaly, vnikala jejich vůně až do paláce.

„Ten výhled je pro bohy,“ povzdechl si Sthénos. „Já vidím z okna své jizby jen na dvůr. A místo rozmarýnu cítím hnůj. Holt, být vladařem přináší četné výhody.“

„Až mi otec jednou předá žezlo, můžeš se sem přestěhovat na stálo. Budu potřebovat lawageta.“

Sthénos nechal výhled výhledem a usedl na křeslo naproti Dorovi. Nalil si do číše víno ředěné vodou a labužnický přivoněl.

„Co by na to řekl starý Mentéros?“ vyzvídal. Doros pokrčil rameny.

„Jak říkáš. Mentéros už má svůj věk. Měl by si už odpočinout a předat velitelské povinnosti mladšímu. Třeba tu zůstane jako rádce, nebo si najde dům někde na venkově.“

„Chceš vystrnadit staré pardály a dosadit za ně cucáky jako jsem já?“

Doros se rozesmál.

„To nemám v plánu. Ale chci mít kolem sebe muže, kterým věřím. A které dobře znám.“

„To mi lichotí, můj princ.“

Sthénos se v žertu lehce uklonil. Doros však zvážněl. Zadíval se k obzoru, tam, kde by se z večerního šera mohla vynořit plachta.

„Obáváš se, co je s tvým otcem, že ano?“ zeptal se jeho společník.

„Ovšem,“ přiznal Doros a zhluboka se napil kořeněného vína. „Z Ithaky nechodí žádné zprávy. Je to za humny, ale já mám pocit, jako kdyby otec odcestoval do Kolchidy.“

„Když ti přiveze zlaté rouno, bude jasné, co se stalo,“ pokusil se Sthénos uvolnit atmosféru. Doros se jen letmo usmál, ale pohled upíral do číše naplněné rudým mokem. Viděl v ní zvláštní obrazy. Krvavé nebe. Plameny. V jeden okamžik měl pocit, že spatřil zná-

mou tvář a slyší křik. Odtrhl zrak a pomyslel si, že víno je až příliš silné.

„Otec si vzal většinu nejlepších mužů. Co když se něco přihodí, než se vrátí? Anebo...“

Dorovou páteří projela vlna horka. Zatoužil po konejšivé náruči sladké Eurynomé. Jen s ní dokázal zapomínat na starosti.

„Vždyť je klid,“ chlácholil ho Sthénos. „Tvůj otec o sobě dá jistě brzy vědět a na tebe čeká příjemné léto strávené s mou sestrou.“

„A co Molossané?“

„Co je s nimi?“ nechápal Sthénos. „Tvůj otec s nimi přece uzavřel smír.“

„Smír stojí na vodě. Ve vzduchu visí bouře. Až začnou buráctet vlny, bude po příměří. Jistě jim neunikne, že otec odcestoval a nevrací se. Dají si to dohromady.“

Sthénos mávl rukou a dolil si víno. „Thesprotiané mají stále dost bojovníků. Tvůj otec vyplul na třech lodích, neodtáhl s celým kmenem. Když budou Molossané vystrkovat rohy, rychle jim je setneme. I bez tvého otce si v Epiru udržíme svrchované postavení. A Chaonové ze severu budou jistě raději s námi než s nimi. Možná bude dobře, když Molossané přijdou. Alespoň si to vyřídíme jednou provždy.“

„To víno v tobě probouzí silácké řeči. Já teď po válce ani v nejmenším netoužím.“

„No ovšem. Ty máš jiné věci na práci,“ odhadl Sthénos a opět přiložil pohár k ústům. „To víno je nehorázně dobré...“ zamumlal při tom.

„Dovážejí ho z Lemnu...“

Doros se vyšvihl na nohy. Sthénos si uleknutím potřásl tuniku několika kapkami drahého nápoje.

„Co se stalo?“ nechápal.

Doros přiskočil k zídce a zíral k obzoru.

„Tak co se stalo?“

„Viděl jsem něco zvláštního,“ řekl. „Zlatý záblesk. Nad mořem.“

Sthénos mávl rukou a nevraživě si prohlížel rudou skvrnu na svém oděvu.

„Jenom odlesk slunce. Anebo už ti z toho vína trochu jiskří v hlavě.“

„Ne,“ kroutil hlavou Doros. Něco mu to připomnělo.

II

KÁRIE

Thráckému králi Thraxovi svítilo do očí. Palčivé paprsky mu pálily do tváře. Přesto neuhnul, ba dokonce ani nemrkl. Jeho soupeř získal hned na začátku lepší pozici. Frýgijský vládce z města Gordion – oblíbený, obávaný a mnohými předem považovaný za vítěze – mířil na Thraxe hrotem meče v natažené paži. Působil směle. Nevzal si ani kopí či oštěp, chtěl se sokem bojovat zblízka. Jeho výstavní zbroj zakrývala zaschlá krev. Neobtěžoval se ji po zápasech nechat smýt. Ba naopak. Těžil ze svého děsivého vzhledu.

Na Thraxe dojem neudělal. Ten stál pevně, lehce příkrčený, pevně zapřený bosou patou o udusanou hlínu. Věděl, že zkušený Frýgijec dokáže zaútočit rychle a s mimořádnou přesností. Vždy napíná nervy svých soupeřů, dokud neodhalí slabinu. Thrax to v posledních dnech viděl už několikrát.

„Otče, drž se stranou, jak jsi slíbil,“ zašeptal.

Protivník zaznamenal pohyby jeho rtů a zamračil se. Plán zasypanou válečnický obestíralo hluboké ticho. Všichni napjatě sledovali souboj. Pro mnohé to bylo nejdůležitější střetnutí celého setkání v Kárii. Thrax ale nehodlal zaútočit první. Viděl, že Frýg už několikrát cuknul paží, jako by sám ztrácel trpělivost a ochutnával vlastní medicínu, protože nedokázal na tváři ani postoji mladého Thráka najít jediné zaváhání. Ten přitom vyzoroval, že pokud postarší Frýg promarní svůj první dravý útok, v těch dalších už razance jeho výpadů bude slábnout. Delší souboje ho zmáhaly.

Ted! Přišel čas nahodit návnadu. Thrax sotva patrným pohybem klesnul okrajem štítu i rameny. Dal si záležet. Muselo to vypadat, že pohyb provedl mimoděk. Mohl jen doufat, že se Frýg nechá nachytat. A stalo se. Frýg uzrál jako fík. Nastupující nervozita ho vyhnala vpřed. Ačkoli byl Thrax na jeho výpad dobře připraven, prudkost sokova útoku ho nepříjemně překvapila. Mezi Frýgijcův meč a Thrákův krk by se v jeden okamžik vešlo nanejvýš stéblo trávy.

Thraxovi se podařilo jen taktak uniknout smrti a hranou štítu udeřit do čepele, která kolem něj prosvištěla. Frýg udělal rozmáchlý pohyb, opsal ve vzduchu čepelí půlkruh a stáhl se několik kroků. Na vzdálenost, kterou považoval za bezpečnou. Thrax četl v očích soupeře zmatení. Sám bojoval s prudkým přívalem rozrušení. Žilami se mu hrnula horká krev. Musel napnout veškeré síly, aby své rozpoložení nedal znát. Frýg naproti tomu nedokázal zastřít zrychlený dech.

Thrax konečně pozvedl čepel vzácného železného meče, který byl darem od jeho otce. Viděl, jak Frýg ucukl. Využil příležitosti a naznačil výpad. Sok nepoznal úskok. Měl za to, že mladý Thrák ztratil rozvahu, a vyrazil do protiútku. Než se však vzpamatoval, uvědomil si, že mu do očí svítí slunce. Thrax ho tak šikovně donutil vyměnit si s ním pozici.

Král z Gordionu už neoplýval takovou sebejistotou jako na začátku boje. Nyní stál mírně přikrčený a mžoural očima. Tváře mu rudly. Thrax usoudil, že čas nadešel a zaútočil. Frýg, nejistý, zda nejde o další klam, ztratil drahocenné okamžiky váháním. Uhnul příliš pozdě. Železo čepele zazvonilo o bronzové šupiny na hrudi, prořízlo kov i tuniku pod ním a zarylo se do kůže. Thrax se připravil k dalšímu úderu. Frýg však změnil strategii. Ucouvl, poklekl na jedno koleno, ruku beze zbraně zvedl do výše a ukázal dlaň. Thrax zastavil meč v půlce úderu. Frýgijský král se vzdal. Obecenstvo dál zarytě mlčelo. Teprve se zpožděním se ozvalo skandování a tlukot zbraní o štíty.

Vládce Frýgie, král z Gordionu, ztratil tvář i výsadu, kterou by mu přineslo vítězství. Zachoval si ale život, aby mohl dál vládnout svému bohatému městu a zemi. Thrax se odebral do svého stanu a vyhnal z něj své otroky. Sundal si přilbici, nabral do dlaní vodu z dřevěné kádě a chrstl si ji do obličeje. Úlevně vzdychl. Teď už mohl dát průchod svému rozrušení. Usedl na lůžko a svalil se na záda.

„Skvělý souboj,“ zaznělo odněkud.

Thrax nemusel vstávat, aby se podíval, kdo na něj promluvil. Vlastně se ani nedivil, že je někdo ve stanu, který měl být prázdný.

„Díky, otče,“ řekl.

„Nepletl jsem se do toho. Tak jak sis přál.“

„Vím, poznal bych to.“

„Brány do Hellady se ti otevřely. Vyber si dobré spojence. Muže, kterého jsi teď porazil, zařaď mezi ně. Jeho zlato a síla se ti budou hodit.“

„Midas je do sebe zahleděný a úskočný. Nechci ho mít v zádech. Ať si sedí ve svém zlatém paláci v Gordionu. Své spojence bych si rád vybral sám, otče.“

Bůh války mlčel. Thrax věděl, že ho svým odporem nepotěšil. Zároveň ale očekával, že na jeho požadavek přistoupí.

„Jak myslíš, synu,“ svolil Arés. „Neměl bys ale opovrhovat mými radami.“

Thrax zkřivil ret.

„To přece nedělám,“ bránil se. „Ale nemůžeš mě stále vodit za ruku. Vymyslel jsi tuhle válku. Rozhodl jsi, že v ní budu bojovat a povedu armádu na Helladu. Chápu, jak moc ji chceš, a mně bude ctí ji pro tebe získat. Ale nech mě to udělat po mém. Dnes jsi mohl vidět, že dokážu být silný i bez tvé pomoci.“

„Chci pro svého syna jen to nejlepší. Jako každý otec.“

„Vím, že ano, otče,“ uznal Thrax. „Ale taky chceš to nejlepší pro sebe. A já nechci být ničím loutka.“

„Nejsi ničím loutka!“

Thrax se napřímil na lůžku a pohlédl otci do jeho ohnivých očí. Nezalekl se jeho ramenaté postavy ani zářivě rudé zbroje.

„Když nejsem, tak mě nech velet mým armádám. Sprádej si své plány. Hraj své hry s tetou Athénou a ostatními. Já mezitím potáhnu na Helladu, sám a podle sebe. Dokážu ti, že jsem dost dobrý a vybojuju si slávu i čest. Achajové a ostatní řecké kmeny budou vzývat Area s úctou a respektem – stejně tak i Areova syna. Thraxe.“

„Dobrá,“ řekl Arés a promnul si dlouhou bradku. Tvořily ji tenké copy, jimiž se proplétala stříbrná nit. „Abys věděl, že nepochybuju o tvých schopnostech, nebudu už dál zasahovat do rozhodnutí, která učiníš. A teď už musím jít. Tetička, o níž ses zmiňoval, se na tebe taky se zájmem dívala. Bude se mnou chtít mluvit, ale mně se to teď ani trochu nehodí.“

Thrax přikývnul.

„Přijď mě kdykoli navštívit, otče,“ řekl, než Arés zmizel. Bohu války probleskl na tváři lehký úsměv.

Thrax, král Thráků, syn Areův, se opět rozvalil na záda. Také se usmíval. Na rozhovor, který proběhl, se připravoval dlouho. Nemohl se ubránit radosti nad tím, jak dopadl.

3

I

ΕFYΡΑ

Když šelma ucítí kořist, roztáhne se jí chřípí a naježí chlupy na zátylku. Své žluté oči zabodne do cíle, jako by proti němu vyslala šíp. Drápy zaryje do země, aby se mohla odrazit ke skoku, jenž přináší smrt. Doros ale cítil spíše šimrání v břiše a tlukot vlastního srdce.

Plížil se mezi fíkovníky, tvář skrytou listím. Vyhlížel svou nebohousměšnou obětí – nic netušící Eurynomé. Ta trávila ve fíkovém háji spoustu času, a to nejen kvůli stínu a plodům. Její otec využíval mízu listů jako syřidlo na nasládlý sýr, který se objevoval i na hodovním stole v paláci. Doros při té vzpomínce zatoužil rozmarně mlasknout, ale nesměl se prozradit.

Našlapoval bosý, co nejtiššími krůčky. Eurynomé se právě zakousla do šťavnatého plodu. Přivřela oči. Doros se nadechl. Odhrnul poslední větévku, která ho dělila od kořisti.

Dřevo haluze jemně prasklo. Eurynomé otevřela oči a cukla hlavou. Se zuby zabořenými do fíku velkého jako dětská pěst se zapotácela a odstoupila o dva kroky nazpět. Pak si uvědomila, že jí nehrozí nebezpečí.

„Proklatě,“ vydechl Doros. „Ale jednou se mi to podaří.“

„A komu tím prospěješ?“ zašklebila se Eurynomé a odhodila nakousnutý plod. Jeho dužina jí leknutím zhořkla v ústech. Doros se napřímil a pokusil se smazat si z tváře rozverný výraz.

„Ani nevím,“ opáčil. „Něco mě k tomu nutí, možná nějaký neklidný duch nebo škodolibý bůh. Vyžívá se v tom.“

„Tento bůh si zřejmě zasedl na mnoho mužů.“

Doros pozvedl obočí. Bodlo ho u srdce a pocítil, jak mu útroby zaplavuje příboj nevítané žárlivosti.

„Znáš tolik mužů?“

„Znám svého bratra. Jste úplně stejní. Má za vtipné mě lekat a strašit už od doby, kdy jsme byli děti.“

Doros si odkašlal.

Přikročil blíž k Eurynomé, aby ji chytil kolem pasu a políbil. Ucítil sladkost fíkové šťávy. Zachvěl se. Usedli spolu pod korunu věkovitého fíkovníku. Skryli se před sluncem, které se již blížilo k polovině své denní cesty a nabíralo na síle. Eurynomé se opřela Dorovi o rameno.

„Vzpomínám si, jak jsi mě tu poprvé oslovil,“ řekla a zahihňala se. „Málem jsem se z rozpaků počůrala.“

„Jenom málem?“ Doros si na dávnou příhodu vzpomněl a sám zrudl. Byli ještě děti. Co mu dalo práce se k tak odvážnému kroku přimět. Přišlo by mu snadnější vlézt do lví sluje.

„Až do té chvíle jsem myslela, že tě nezajímám.“

Eurynomé si povzdechla a oba umlkli. Zůstávali k sobě přivinutí a slaný pot zvláčňoval jejich kůži. Když horko proniklo i do stínu fíkovníků, svlékli si šaty, aby jim těla ovíval jemný vánek od moře. Bloumali hájem a pak i prosvětleným dubovým lesem, kde zemi pokrývala hebká tráva. Když dorazili k úpatí Idy, stanuli na cestě, která se vinula do hor.

Doros nastražil uši. Měl pocit, že z dálky slyší dusot kopyt. Chytil Eurynomé kolem pasu a stáhl ji za nejbližší široký kmen. Ukryli se. Brzy se z nejbližší zatačky vynořili koně táhnoucí lehký vůz. Na korbě stál mladý vozataj zuřivě praskající bičem a muž ve zbroji

z vrstveného plátna. Doros gestem naznačil Eurynomé, aby zůstala v úkrytu a sám vstoupil koním do cesty. Vozka trhl otěžemi a muž ve zbroji vykřikl:

„Táhni, drbane! Copak jsi slepý?“

Doros poznal přízvuk thespotských horalů a s úšklebkem ustoupil. Viděl, že vůz je osamocený a nenásledují ho žádné další, ba ani pěší muži. Vozataj dal koním povel k trysku. Muž v plátěné zbroji se ani neohlédl. Doros však stál a díval se za vozem, dokud Eurynomé nevylezla z úkrytu.

„Co to mělo znamenat?“

„Myslím, že se to dozvím, až přijdu domů.“

II

O NĚKOLIK LET DŘÍVE

„**B**ude tam i tvoje sestra?“
Doros se při té otázce zarděl. Dlouho se k ní odhodlával a do krku mu stoupal knedlík. Snažil se ze všech sil o ledabylý tón, jako by ho odpověď ani příliš nezajímala. Mrkl okem na Sthéna. Ten šel vedle něj, nesl si krátké kopí a hleděl do písku, který s každým krokem prosíval mezi prsty chodidel.

„Asi ano, ani nevím. Proč?“ odvětil, aniž zvedl hlavu.

„Jen tak.“

Vyšlo to. Doros povolil křečovitě sevřené svaly a jeho plíce opustil úlevný výdech jako po výšlapu na horský vrchol. Pocítil šimravé vzrušení. *Bude tam!* Jeho mysl se ani neobtěžovala zaznamenat slovo *asi*, jímž Sthénos vyjádřil určitou míru nejistoty.

Vzápětí mladého prince zase polil horký pot. *Vždyť tam budou i další chlapi.* Hyginos, Eurystos, možná i někteří jiní. Rozhodně samí šlechticové, synové družiníků. Pokud šlo o původ, měl před nimi Doros sice náskok, ale to ho utěšovalo jen málo. Co když oči Eurynomé nebudou patřit jen jemu? To pomyšlení s ním otrásalo.

Litoval, že už se dávno neodhodlal ke svému záměru. Velmi, především důležitému a vážnému záměru. Totiž zajít někdy k Eurynomé domů a zeptat se jí, zda by se s ním nešla třeba projít po pláži. Vždy když na to jen pomyslel, tak se mu ruce roztrásly. Nemůže přece přijít k ní domů! První se mu do cesty postaví starý Chareios, vykulí na něj zpod prořídlého obočí ty své bulvy a rty se mu zúží a napřímí. Přísné vrásky kolem úst neskryje ani jeho šedivějící strniště. A pak řekne:

„Jdeš za Sthénem, mladý pane?“

Oslovení *mladý pane* je uctivé jen na oko. Vždyť Chareios, coby princův vychovatel, má právo ho přetáhnout holí a nazývat třeba i smrkáčem nebo holomkem. I když už Doros nebyl žádné dítě, před Chareiovou čnicí postavou se tak vždy cítil.

„Ne, přišel jsem za Eurynomé, pane,“ špitne.

Bude upírat zrak do země a palcem na noze rozhrnovat prach, ruce sepnuté před sebou v nesměle obranné poloze. V tu chvíli bude toužit po štítu, aby se za něj mohl celý skrýt.

„Tak za Eurynomé?“ Chareios ještě víc povytáhne obočí... ale tím to končí.

Dorovi se rozbušilo srdce a zrudnul už jen při té představě.

„Kam tak pádíš?“ ozvalo se najednou.

Princ si uvědomil, že v rozrušení vyrazil vpřed a ležérní tempo, kterým se se Sthénem dosud plahočili pláží, vzalo za své.

„Chci si trochu protáhnout nohy. Bude se mi líp bojovat,“ řekl Doros první, co jej napadlo. Sthénos vyprskl smíchy.

„Větší blbost jsem jaktěživ neslyšel,“ řehtal se a kroutil hlavou.

„Prý protáhnout nohy.“

Dorovi bylo jedno, že se mu přítel vysmívá. Hlavně, že se mu podařilo odvést pozornost od svých skutečných trampot. Navíc se v dále před nimi u mořského břehu zjevil hlouček postav.

„Už jsou tam všichni,“ odhadoval Sthénos.

Všichni? Doros se málem zalknul a pokoušely se o něj mdloby. Hlavou mu probleskla strašlivá myšlenka. *To jakože i Eurynomé?*

Přišla snad s někým jiným? Až k hloučku se pak princ šoural jako tělo bez duše a Sthénos ho musel naopak popohánět.

„Buď zdrav, Dore!“ pozdravili sborově mladíci a mírně uklonili hlavy.

Sthénovu přítomnost prozatím přehlédli. Směli principi říkat jménem, měli to dovolené od něj i od Chareia. Když cvičili boj v paláci, přebytná uctivost by překážela. Ačkoliv ale byli přátelé od útlého dětství, většinou se, alespoň při jeho příchodu, tvářili trochu obřadněji. Ovšem jen do chvíle, než se dostali do varu.

Doros rychle přejel houf očima. Jeho zrak se zastavil na jediné osobě. Byla tam. Očekávaná a vytoužená. Měla na sobě bílou tuniku. Dora vzrušily dívčí linie, které se pod hrubým plátnem kle-nuly. Vlasy jí spadaly až do půli zad. Rozhlížela se nesměle všemi směry a pak se uklonila výrazněji než ostatní.

„Buď zdrav, principi,“ pípá.

Doros jí chtěl navrhnout, že mu může také říkat jménem, ale tušil, že by se před takovým publikem zakoktal. *To by byla hanba!* Raději jen přikývl, na tom se nedalo nic zkazit.

„Budeme bojovat, nebo postávat?“ roztnul situaci Hyginos a po-hodil v ruce kopí.

„Bojovat. Ale dej si pozor na prince,“ varoval ho Sthénos. „Dnes si před bojem protáhl nohy. Mohl by být nebezpečný.“

Ostatní chlapci se rozesmáli a Dorovi se ve tváři objevil ru-měnek. Kdyby tam nebyla Eurynomé, Sthéna by nejspíš okřikl. Z trapné situace ho naštěstí vysvobodil Eurystos, který zřejmě vy-tušil princovy rozpaky.

„Chceš snad začít, Sthéne?“ zeptal se. Sthénos couvl.

„Raději pojďme losovat.“

Doros uchopil kožený šišák, do kterého každý z chlapců hodil svůj dřevěný los se značkou. Na Dorově byl lev – nemejský lev, kte-rého skolil Héraklés. Otec mu ho tam kdysi sám vyryl, aby si jeho syn pamatoval, že *jen velká hříva a pýcha válečníkovi k nezdolnosti nestačí*. Pak však se zdviženým prstem dodal, že pýcha a hrdost

mají v boji a životě důležité místo. Doros to tehdy moc nechápal. Král se zamračil a mávl rukou. Stalo se to už před lety a zřejmě se domníval, že na pochopení je princ ještě moc malý.

Z šišáku vyletěl první los. Byl na něm vyobrazen kuň v běhu.

„Eurystos!“ výskli chlapci sborově.

Napjatě čekali na další los. Druhý z kožené přilby vyskočil los se lvem.

„Doros.“

Tentokrát chlapci výsledek vyhlásili tlumeným hlasem, trochu tajuplně. Doros zkřivil ústa zklamáním. S Eurystem bojoval nerad. Ne že by se ho bál, ale panoval mezi nimi zvláště vlídný vztah, takže se při vzájemných soubojích oba drželi spíše zkrátka. Pro Eurynomé to nebude velká podívaná a určitě se jí víc zalíbí jiný souboj. Další losy padly na Nikia a mladičkého Theogonta.

„Proč máme dnes zase bojovat, když už jsme ráno cvičili doma a po poledni v paláci? Nemůžeme dělat něco jiného?“ fňukal Theogontás. Věděl, že prohraje, ale také věděl, že Nikiás na něj nebude moc tvrdý.

„Jen neskuhrej, bratranče!“ okřikl ho Hyginos. „A bij se pořádně, ať neděláš ostudu rodině.“

„Proč se musí bít, když nechce?“ zastala se Theogonta Eurynomé. „Nemůže se jen dívat jako já?“

Hyginos chtěl takovou možnost rázně zamítnout, ale Doros ho předběhl.

„Může!“ rozhodl v naději, že tím udělá na Eurynomé dobrý dojem. Ta se mile uculila a princovo srdce se zachvělo.

„Tak já ho zastoupím.“

Dorova radost byla rázem tatam. Hyginos a Nikiás. To bude souboj, proti kterému bude ten jeho s Eurystem působit, jako když se dva krabi přetahují o chaluhu. Na okamžik ho napadlo, že by se do Eurysta pustil tvrdě. Pak tu možnost ale zavrhl jako nečestnou – oni dva totiž měli mezi sebou jakousi nevyřčenou úmluvu a tímto by ji jednoznačně porušil. Zbitý a poražený Eurystos by se

tvářil zmateně a zklamaně a princ by v jeho očích dozajista klesl. To Doros nechtěl připustit ani kvůli Eurynomé, a tak se smířil s neblahým osudem.

III

Moc sis nezabojoval, Sthéne,“ poznamenal Doros, když se „chlupci rozešli. „Ale nevypadáš zklamaně.“

Jediný souboj Sthénos absolvoval s Kleitem a rychle prohrál.

„Bohové tomu tak chtěli. Kdyby bylo po mém, budu bojovat po každé,“ vysvětloval Sthénos a tvářil se vznešeně.

Dora odpověď příliš nezajímala. Chtěl jen načít rozhovor, aby se zeptal na něco jiného.

„Kam šla Eurynomé?“ vyhrkl. Krev rozpálená bojem ho učinila směřejším než předtím. „Neměli jsme ji doprovodit? Hélios už je na obzoru.“

„Asi šla ještě pro čerstvé fíky na večeři. Není malá, abych ji všude doprovázel,“ bránil se Sthénos.

„Dobrá,“ řekl Doros lítostivě.

Chtěl jí doprovod nabídnout sám, ale vzbudilo by to moc zájmu a podezření. *Až jindy. Při lepší příležitosti.* Ale něco ho v tu chvíli napadlo.

„Chodí často takhle na fíky?“ zeptal se a odkašlal si.

„Pořád,“ mávl rukou Sthénos a pak dodal trochu pohrdlivě: „Je jak nějaká fíková dryáda nebo co.“

„Třeba chce mít jen chvíli klid,“ napadlo Dora. Uměl si představit, že v Chareiově domě se jí něčeho takového moc nedostane. A fíkový háj bude jistě lepším místem pro oslovení než...

„Co já vím. Proč se o ní zase bavíme?“

Doros měl štěstí, že Sthénos neoplývá zrovna břitkou prozíravostí. Přesto musel rychle vymyslet, jak odvést jeho pozornost jinam.

„Nechceš jít ještě do paláce?“ zeptal se ho, neboť tušil, že drnkne na správnou strunu. Sthénovy oči se rozsvítily jako dva plamínky olejových lampiček.

„Na víno?“ zeptal se s nadějí a téměř mu ukápla slina.

„No jistě,“ potvrdil Doros. „Ale budeme muset chodbou.“

„To nevadí!“ ujišťoval ho překotně Sthénos.

Vyšplhali tedy křovinami zarostlým srázem – měli tam svoje cestičky – až pod hradbu. Slunce už zapadlo a strmé stěny i vstup do tajné únikové chodby halily stíny. Doros si vzpomněl, jak mu ji otec kdysi ukázal poprvé. Vysvětloval malému synovi, že ji nechal postavit jeho praděd. Podobnou prý viděl v Mykénách. Chodbou mohl projít jen jeden muž. Král tehdy nesl pochodeň a Doros kráčel bázně za ním. Plameny louče osvětlovaly mohutné balvany zdiva a malý princ si připadal jako v jícnu kamenného obra. Křevitě se držel otce za cíp tuniky, aby se mu nevzdálil ani o píd. Vprostřed se pak chodba lehce rozšiřovala. Doros si tam všiml tmou pohlčeného výklenku v levé stěně.

„Co to tam je?“ ptal se otce.

„Zásobárna vody, kdybychom se ocitli v obležení. Stéká tam pramen až z hory Idy. Ale nikdy tam nechod!“ přikázal král. „Nikdy!“

Mluvil rázně, až výhruzně. Jeho slova uvnitř temné a děsivé chodby na chlapce silně zapůsobila. Nikdy se nepokusil pohroužit do hustých stínů výklenku a pátrat po tom, co skrývá. Samotnou chodbu přitom později mnohokrát použil sám nebo se Sthénem.

Tentokrát neměli ani louč, a tak děsivou úzlabinou proběhli jako splašení. Pak se zlodějským krokem vloudili do paláce, což bývala součást hry. Nikdo je nesměl spatřit, v akropoli plné panstva i služebnictva to představovalo nelehký úkol. Ale měli už své zkušenosti, takže se dostali až ke kuchyním a spižárnám. Vklouzli do skladu, kde se uchovávalo víno, Doros vzal nejmenší kozí měch a chystal se ho vynést ven. Za rohem je však čekalo nemilé překvapení.

„Co to vidím, holoto!“

Oba chlapci úlekem nadskočili. Chareios. Přísný a nemilosrdný. Stal před nimi nejdříve s rukama v bok, ale poté jednu paži vystřelil a vytrhl Dorovi získaný lup. Tohle bylo pro Chareia typické. Jako by mu nějaký potměšilý bůh našeptával zprávy, aby mohl prince či syna – nebo oba dva – vždy přistihnout v nejnevhodnější chvíli. Dorovi klesla ramena. Věděl, že je čeká pár ran holí a nějaký důmyslný trest navrch. Dorovu otci nijak nevadilo, že si chlapci tu a tam ukradli víno. Ale nechat se při tom chytit? To bylo ostudné. Sthénos měl na krajíčku. Bylo jasné, že ho Chareios zbije a vytrestá mnohem více než mladého prince.

4

I

ΕΦΥΡΑ, SOUČASNOST

U domu nepřítomného *lawageta* Mentéra odstrojovalo několik sloužících vůz. Doros už se rozloučil s Eurynomé a do paláce se vracel sám. Ihned poznal, že je to tentýž vůz, který se kolem něj před chvílí tak neomaleně prohnal u cesty. Ušklíbl se.

Na práci podkoních dohlížel mladý vozataj. Princ prošel kolem a všichni se uklonili. Jen mládenec, který před chvílí hnal koně z hor se svým pánem po boku, zůstal nehnutě stát. Zatvářil se, jako by mu zaskočila masitá oliva. Doros se nezdržoval. Spěchal mezi domy a podloubími přímo do *megaronu*. Před vstupem však zpomalil a nejdříve dovnitř pouze nakoukl. Usmál se. Stál tam muž v plátěné zbroji. Otočený zády si prohlížel fresky na zdech. Zdálo se, že je válečnými výjevy fascinován.

„Otec je na ně velmi hrdý,“ pronesl Doros, stále ušpiněný prachem. Žár slunce mu vytvrdil kůži jako hlínu džbánů. Muž se prudce otočil a zíral. Poznal drbana, kterého odbyl na silnici. „Malují se na vlhkou omítku, takže zůstanou součástí zdí. Součástí síně. Jsou jako sen, který navždy ustrnul v jediném okamžiku. Naši umělci se to prý naučili od Kréťanů,“ pokračoval Doros ve výkladu. Muž sklonil hlavu.

„Pane, omlouvám se za své chování, nepoznal jsem tě.“ Snažil se mluvit bez přízvuku. V jeho hlase zaznívala upřímná lítost.

„To je v pořádku. Pouze zastupuji svého otce, který má povinnosti jinde. Dej si víno a něco k jídlu, ať se po cestě občerstvíš.“

Sloužící přinášeli do síně pohoštění. Doros si udělal pohodlí na trojnožce, chopil se poháru a namočil skývu pšeničného chleba do olivového oleje. Ukousl si. Oblá hořkost oleje mu naplnila ústa. Host ho jen nehnutě sledoval. K jídlu se neměl. Působil napjatě jak tětiva Odysseova luku. Doros ho trochu zkoušel. Po pár soustech si však otřel prsty do měkké střídy, odkašlal si, protože ho olej poškrábal v krku, a povstal.

„Zdá se, že máš na srdci něco zcela bezodkladného,“ řekl.

„Pane, vím, že je to proti dobrým mravům, ale dovol mi ihned sdělit zprávu, kterou jsem přinesl. Ta záležitost mě tíží.“

„Tak tedy mluv,“ pokynul mu Doros.

„Přicházím z vesnice Oropos v horách. Náš místodržící správce, dobrý Atrás, vyslaný k nám před léty tvým otcem, je mrtev. Nezemřel však stářím ani nemocí. Zabili ho.“

„Zabili? Kdo?“

„Ten zločin spáchali Molossané.“

Dorovi zkameněly rysy ve tváři. Očekával, že horal přijel kvůli nějaké hlouposti, která se snadno vyřeší. Palác často navštěvovali žadatelé z různých částí Thesprotie. Vražda, kterou měli spáchat Molossané, byla ovšem něco zcela jiného.

„Tohle je vážné obvinění. Máš pro své tvrzení důkazy?“

„Jednoho z nich jsme zajali, pane. Přišli k nám v noci krást dobytek. Dobrý Atrás se jim zřejmě statečně postavil do cesty.“

Doros si uvědomil, že rozčileně přechází po síni. Přemýšlel. Věděl, že městečko Oropos leží blízko hranic území Molossanů. A také si pamatoval, že správce Atrás posílal vždy dobrá hodnocení. Tamější lidé poctivě přispívali do královských skladů tolik, kolik dostávali nařízeno. Platili své závazky zejména vlnou, rohovinou, usněmi z hovězích kůží, ale i jasanovými ratišti pro kopí

a oštěpy, protože se živili pastvou a prací se dřevem. Dorovi se zdálo nepravděpodobné, že by zničehonic usmrtili královského správce a vymlouvali se na Molossany. Ale pokud mluvili pravdu, stál před ním možná velký problém.

„Stalo se už někdy před tím, že by Molossané přišli krást nebo páchali jiné zločiny na našem území?“ zeptal se.

„Ne, pane. Molossané dosud dodržovali smluvený smír.“

„Potom to snad mohla být jen loupeživá tlupa, která jednala na vlastní pěst,“ zadoufal nahlas Doros.

„Pane, ten muž nemluvil jako obyčejný lupič nebo pirát. Ani tak nevypadal. Hruď mu kryl drahý bronzový plát, za pasem měl meč. Vypadal spíš jako šlechtic.“

„Proč by se takový muž obtěžoval krádežemi dobytka u chudých vesničanů?“ uvažoval Doros tiše. Muž nepromluvil. *Provokace. Vyhlášení války.* Ta slova visela ve vzduchu, syčela v praskajícím ohni, jehož světlo zalévalo čtyři sloupy *megaronu*. „Jak se jmenuješ?“

„Jsem Akris, syn Diakriův,“ odpověděl muž.

„Telestos?“ odhadoval Doros a dostalo se mu příkývnutí. Správně odhadl, že vyslanec patří k venkovské šlechtě. Tito držitelé půdy pocházeli často z prastarých rodů. Na svých pozemcích však podléhali královským správcům. Mezi hlavní povinnosti *telestů* vůči králi patřilo vyzbrojení a poskytnutí bojeschopných mužů v případě válečného tažení nebo obrany země. Své oddíly pak vedli do boje sami pod vrchním velením krále nebo jeho *lawageta*. „Odpočiň si. Zprávu jsi sdělil a můžeš se najíst a napít. Promyslí, co uděláme.“

Muž ve zbroji z vrstveného lněného plátka lepeného zvířecím tukem nebyl ve skutečnosti o mnoho starší než Doros. Tvář mu ale již zbrázdily četné vrásky i drobné jizvy. Pleť měl temně bronzovou, oči barvy zralých datlí a vlasy zašedlé až kamenité – jako kůra starého olivovníku. Dorovi se zamlouval i navzdory nepříjemnosti při prvním setkání. Hrubost, jíž se dopustil na silnici, přičetl na

vrub jeho spěchu a rozrušení. Nemohl se však zabývat sympatiemi k venkovskému šlechtici. Vladařské povinnosti na něj dolehly v plné tíži a obava, že se jeho otec nevrátí, rostla jako měsíc s blížícím se úplňkem. Nemohl na něj čekat.

II

Doros vtrhnul do zbrojnice. U dveří zanechal dlouhý povzdech. *Jak dlouho jsem tu nebyl?* Jako malý kluk zbrojnici miloval a dokázal v ní strávit i půl dne. Teď mu do nosu pronikaly známé vůně kůže, dřeva a kovu. Mysl mu zaplavily vzpomínky, ale tentokrát je zadržel, aby se v nich neutopil. Potřeboval mít čistou hlavu. Nevěděl, proč po rozhovoru s horalem zamířil právě sem. Možná se chtěl jen podívat, do čeho se řítí. Prostrannou místnost halilo šero, útlými okny přicházelo jen málo světla. Podél šedých stěn ležely obrovské štíty. Tvořily je vypouklé proutěné ulity z vrstvených usní. Obkružoval je bronzový rám. Kovové pásy zpevňovaly i úžící se střed a další místa, která se nejčastěji stávala cílem úderů. Dokázaly zakrýt postavu urostlého muže od kotníků až po hrud nebo krk.

Tyto mohutné, ale již obstarožní ochrany si do boje brávali Achajové z Mykén, Tíryntu či Arga. I jejich četní spojenci z celé Helady. Achajští vůdcové a nejmocnější rekové nosili štíty z šesti i více vrstev nejlepší býčí kůže. Ty navíc zářily po celém povrchu lesklým bronzem a zdobily je četné obrazy výjevů ze slavných bitev, jichž se účastnili dávní hrdinové i bohové.

Thesprotská zbrojnice ale skrývala i menší a novější okrouhlé štíty. Ty mohly být i celé z kovu a ještě nádherněji zdobené. Ležel zde i bezpočet helmic různorodých podob, chrániče trupu a holení, kopí, meče, luky i šípy. A samozřejmě také válečné vozy. Jak bylo všude v Helladě zvykem, skladovaly se na podstavcích, rozložené na části a přikryté plachtami.

Doros usedl na okraj jednoho z podstavců a rozhlížel se. Hala přetékala. Otec sice odplul do boje, ale synovi nechal zbrojnicí naplněnou až po okraj. Vyrázil jen s veterány, kteří měli dostatek vlastního vybavení.

Sledoval, jak v pruzích světla pronikajícího okny poletují zrnka prachu. Začal přemítat o tom, že otec se svým návratem snad ani nepočítal. Vše zařídil tak, aby syn mohl převzít vládu nad zemí. Z nastupující trudnomyslnosti však Dora vytrhl cíp bílého plátna, který prosvítal mezi dubovými stojany se štíty, kopími a kyrisy. Vstal a s opatrnou zvědavostí se vydal k místu, na němž předtím mimoděk spočinul jeho zrak. Prosmýkl se mezi alejemi zbraní a stanul před plachtou, která nemohla skrývat korbu vozu. Splývala spíše ve tvaru lidské postavy. Doros ji prudce odrhнул a užasnul. Skvěla se před ním krásná výzbroj. Promnul si oči podrážděné zviřeným prachem a přikročil k ní blíž.

I v šerosvitu se vše lesklo zlatavým bronzem. Helmice s lícnicemi a chocholem z žíní, prsní a zádový plát, tvarované chrániče holení. Vše zdobené jemnými rytinami. Zbroj doplňoval meč s úchvatně klenutou čepelí a jílcem pobitým stříbrem. K meči náležela pochva a pás přes rameno se zlacenou sponou. Nechyběl ani štít. Oválný, se dvěma půlměsíčovými výřezy po stranách.

„Dárek od otce,“ ozvalo se najednou. Doros se otočil. Spatřil Idomenea, bělovlasého správce zbrojnice. Vůbec jeho příchod nezaznamenal. „Vše podle poslední módy. Za takovou výzbroj by se nemusel stydět ani princ z Mykén nebo Théb.“

„Je to dokonalé,“ vydechl Doros obdivně a položil dlaň na chladivý kov prsního pancíře. „Proč to leží tady pod plachtou? Proč mi takový dar otec nepředal sám?“

„Zřejmě chtěl, aby sis ho našel, až ho budeš potřebovat. Zdá se, že ta chvíle nastala.“

„Nastala chvíle, kdy bych především potřeboval jeho radu,“ oponoval Doros. Rychle se otočil a vztáhnul ruku k Idomeneovi. Chtěl ho uchopit za rameno, ptát se ho, hledat v jeho starých očích

moudrost. Ale nakonec paži spustil. Takové chování mu přišlo hloupé a dětinské. Zastyděl se.

„Nech to, prosím, odnést do mé jizby,“ řekl namísto otázek. Idomeneus přikývl.

Doros opustil zbrojnici. Před očima mu zůstal obraz honosné zbroje, ale v hlavě mu zrálo rozhodnutí. Když procházel kolem svatyně Athény, zarazil se. *Potnia Athéna Enoplos* – paní Athéna, zbrojí oděná. Takovou ji znali Thesprotiané i mnohé jiné řecké kmeny.

Doros poklekl před její sochou zahalenou ve smaragdovém peplu. Bohyni kryla hlavu zlacená přilba a zpod ní vyčuhovaly rudě zbarvené lokny. V ruce třímala kopí a u nohy jí ležel štít. Athénina podobizna Dora vždycky mátlá. Šel z ní strach a zároveň vyzařovala pocit bezpečí. Ještě jako kluk se s tím svěřil otci a ten mu odpověděl jednoduše:

„Athéna je skvělý spojenec, ale strašný nepřítel.“

Sochu obklopovaly mísy s vonnými oleji, lojem, olivami a dalšími dary. Doros se krátce pomodlil a vzepjal paže.

Slepý kněz seděl ve stinném rohu. Hlubokým hlasem mručel monotónní melodii, kterou doprovázel údery olivové hole o podlahu. U jeho nohou se krčil malý kluk. Hrál si s umolousanou reznou stuhou.

„Nech si přivést dva beránky. Obětuj je dnes večer paní Athéně a pros ji, ať za námi stojí,“ poručil knězi Doros. „Molossané zřejmě porušili mírovou smlouvu.“

„Ta řevnivost je mezi našimi kmeny odpradáвна,“ zaskřehotal slepec. „Paní Athéna kormutlivě shlíží na každé porušení smlouvy sjednané před bohy. Oběť ji jistě potěší.“

Po těch slovech boží muž udeřil kluka do stehna. Ten vstal a běžel domluvit zvířata pro večerní oběť.

III

OLYMP

Křídla zlatem zářící brány se rozevřela. Bohyně zklidnila své koně, kteří dosud cválali s větrem, a vůz projel na nádvoří dlážděné lesklým mramorem. Lemovaly ho sochy z alabastru. Bělostnou čistotu prolamovaly jen střechy blízkých stájí, které pokrýval zlatý plech.

Athéna sestoupila z korby a přenechala vůz Hórám, aby vypráhly a ustály koně. Diovy dcery, strážkyně Olympské brány, se vlídně usmívaly. Své úkoly plnily s úchvatnou rychlostí a elegancí. Athéna se vždy obdivovala jejich tiché preciznosti a důstojnosti, ale zároveň své nevlastní sestřičky znala natolik, aby věděla, že není radno je rozhněvat. Právě pro jejich skrytou sílu určil Zeus tyto dcery Themidiny za strážkyně pořádku na Olympu i na zemi pod ním.

Athéna se vydala přes nádvoří ke schodišti, které se klenulo ostře vzhůru mezi útesy a vroubilo samotný vrchol Olympu. Schody pokryté elektrem by nezdolal žádný smrtelník. Ne jen pro jejich počet, ale i hladkou strmost. Athéna však kráčela ladně, jako by ji vzhůru unášela neviditelná bárka uvitá z mlžného oparu. Schodiště zdobily sochy bohů, bohů, ba i najád, oreád a dryád či múz v nejrůznějších pozicích.

Na samotném konci schodiště se nad věčnými mračny vynořil nebeský palác. Celý mohutný komplex obkružovala hradba pokrytá zlacenými reliéfy. Na Diovu žádost vytvořil tuto nadpozemskou krásu Héfaiostos.

Kdyby chtěl obyčejný člověk obejít celou zeď, aby spatřil všechny výjevy, krácel by několik dní. Mohl by si však prohlédnout scény, které zobrazovaly stvoření světa z prvotního Chaosu, zrození matky země Gaii a otce nebes Urana z nekonečné temnoty. Pak i zrod a život pokolení Titánů a tklivý příběh Prométhea, jenž zradil je-

jich plémě, aby pomohl Diovi, ale poté se sám obrátil proti němu. A zlatým hřebem byla válka bohů a Titánů...

Dokonalé obrazy vystupovaly ze stěn, ožívaly vlastním životem. Bohyni se zrychlil dech. Pamatovala si to. Jen útržky. Zmatené a silné. Byla ještě maličká. *Otec tříská blesky, nebesa jsou zalitá krví a nacheť. Palčivé světlo. Řev svrženého Krona a tekutá temnota Tartaru, která ho pohlcuje. Storucí obři Hekatoncheirové duní a chřestí v kamenném smíchu – sestupují k padlému Titánovi, aby ho navěky střežili v jeho vězení.*

Athéna se otřásla. *Titanomachia*. Válka s Titány. Právě ta představovala poslední řetěz scén. Na hradbách však ještě zbývalo volné místo. Zeus často svým dětem a příbuzným říkal, že to prázdné místo slouží jako varování. Kdyby se kdokoli protivil proti jeho svrchované vládě, může tam jednou získat své místo.

Bohyně si povzddechla. Pokaždé když přicházela do paláce, aby si vážně promluvila s otcem, padl její pohled na onen výhruzně volný prostor na hradebních zdech. Pocítila přitom nepříjemné mravenčení v břiše. Výstraha plnila svůj účel dobře, odradila už spoustu nespokojenců. I Athéna si díky ní uspořádala myšlenky a vyjasnila důvod své návštěvy. *Nejdu se přece s otcem přít. Jdu jen získat odpovědi* – opakovala si.

Na okamžik měla dojem, že se vrátila o tisíce let nazpět. Že je zase malá holčička, která se bojí otcova naježeného obočí, fialově jiskřících blesků v jeho ruce a hřmění, které třáslu palácem, když se zlobil. Vrátila se však rychle do role mocné bohyně a vykročila odhodlaně vpřed. Prohnala se mezi domy Olympanů, u svého ani nezpomalila. Chtěla co nejdříve stanout u otcova zlatého trůnu, v mohutné dvoraně bez střechy a zdí, obehnané jen sloupovím. Odtud se vládce bohů rozhlížel po širém světě. Bohyně doufala, že Dia zastihne a že bude mít sdílnou a dobrou náladu.

Od trojské války, která se zvrhla v nepříjemné zápolení a pošťuchování mezi bohy, si uchovával zakaboněný a nepřístupný výraz. Většina ostatních bohů, včetně Athény, už se v nebeském paláci

nezdržovala. Atmosféra zde byla napjatá a stejná vládla i mezi nimi navzájem. Nevyřešený konflikt pobublával pod povrchem. Ve vzduchu stále visely křivdy, urážky a nenaplněná ctižádost.

Dvorana zela prázdnotou. Neobvyklé ticho narušovaly jen Athéniny kročeje. Zamířila ke sloupoví, které síň obkružovalo. Zklamaně pohlédla na prázdný zlatý trůn. Pak od něj odvrátila zrak, aby shlédla na svět pod sebou. Měla na dlani celou Helladu i moře, které ji omývalo ze tří stran. Přehlédla myriády ostrovů i kontinenty za nimi. Když byla dítě, otec jí sliboval, že až bude krásné počasí, uvidí až k pobřeží Okeánu, vodstva, které obtéká celý svět. Takové jasno nikdy nenastalo.

„To jsou k nám hosté,“ ozvalo se za jejími zády.

Athéna se odtrhla od výhledu a nasadila rozpačitý úsměv. Letmo si přeměřila ohromnou postavu svého otce. Měla dojem, že od chvíle, kdy ho viděla naposledy, mu vlasy zase trochu zešedly, rysy zhrubly a svaly na hrudi a pažích, jimiž kdysi dovedl trhat hory ze země, ochably. Ani jeho nachové roucho už snad nezářilo jako dřív. Nebeský otec jí připadal starý a strhaný. Místo blesků měl v očích zvláštní vlhký lesk. Jeho hlas nenaplnil dvoranu, nenesl se do celého paláce ve vlnách. Zanikl, sotva dorazil k uším bohyně. Ta mu odpověděla stejně krotce:

„Ráda tě vidím, otče.“

Zeus nezamířil ke svému trůnu, ale přímo k ní. Postavil se jí po boku, čněl nad ní jako útes nad mořem. Zádumčivě hleděl do dálav.

Athéna přemýšlela, jak zapříst rozhovor a co nejrychleji se dostat k záležitostem, kvůli nimž přišla. Ale do srdce se jí vkrádala lítost a stoupala až do krku. Pohled na prázdný palác, který dříve naplňovalo víření a hýření. Na otce, který teď působil spíše jako sešlý kmet než obávaný hromovládce. To vše na ni doléhalo a probouzelo v ní hlubokou nostalgii. Rozechvěly se jí rty. Zeus stále mlčel. Bohyně polkla nepříjemný knedlík.

„Mám ti vyřídit pozdravy od Afrodity.“

„Jápkak se jí daří?“ zeptal se bezkrevným tónem. „Dlouho jsem ji neviděl.“

„Má se dobře, řekla bych. Afrodita se dokáže mít vždycky dobře.“

Do posledních slov pronikla citelná hořkost. Athéna si přála vzít ji zpět – nezačínat rozhovor s jízlivostí. Ale stalo se. Nemělo smysl tvářit se, že ne – že přišla jen pozdravit otce a podívat se, jak se mu daří. Bohyně tedy pokračovala:

„Dole na zemi se něco chystá.“

Zeus jen zamručel. Bohyně se zamračila a střelila po něm pohledem. Pátrala v jeho tváři po nějaké jasnější odpovědi. Avšak ta zůstávala kamenná a nehybná. Připomínala reliéfy na palácových zdech, které před chvílí mýjela.

„Předpokládám, že o tom víš,“ řekla. Doufala, že ji neodbude dalším zamručením, ale naplnila se ta horší varianta. Nostalgie a závan lítosti, které pocítila při svém příchodu, byly tytam. Krev v ní zavřela. „Já přece vím, že to má na svědomí Arés! Jak se mu něco takového povedlo? Copak ty to dopustíš?“

Bohyně očekávala, že ji otec zpraží pohledem a modré nebe nad dvoranou začne temnět netrpělivými mračny. Spletla se. Zeus si mdle povzdechl.

„Nech to být, dcero,“ dodal. Nebyl to přísný rozkaz, jaký očekávala. Jen rada vyslaná do větru. To Athénu ještě více dopálilo.

„Jak mohu něco takového nechat být? Vůbec ti nerozumím. Je nabíledni, že Arés v tom není sám a v Kárii se právě dějí věci, které mě nemůžou nechat chladnou. Můj bratr touží dobýt Helladu už celé věky. Je plný zášti a závisti, že se mezi lidmi netěší takové úctě jako ty nebo já. Chce získat vliv. A teď se mu nějakým zázrakem povedlo shromáždit bezpočet vůdců a králů, aby hráli jeho hru. A já jsem se vše dozvěděla až na poslední chvíli. Jak je něco takového možné? Kdo za ním stojí? Mám jisté podezření...“

„Nech si svá podezření pro sebe, dcero,“ přerušil ji Zeus tentokrát o něco rázněji.

„Chci jen vědět, co se děje.“

„Ne, chceš mít jen všechno pod kontrolou,“ opravil bohyni otec. „Tak jako vždycky. Jsi nenechává, všetečná, stejně jako má manželka. Někdy jste jako rodné sestry.“

Athéna zbrunátněla. Urážlivá slova jako kdyby jí zabrnkala na obnažený nerv. S Héroou se od pádu Troje nestýkaly. Ačkoli z nich válka učinila na čas spojenkyně, jejich účelové přátelství velice rychle vzalo za své.

„Takže budeš raději, když bude mít vše pod kontrolou Arés?“

„Arés je taky můj syn. Dlouho jsem ho přehlížel a mnohokrát mu ublížil. Ať si má svou válku, když ji chce. Proč bych mu ji zakazoval? Kvůli lidem už jsem rozkmotřil celý Olymp. Teď jsem vládcem prázdného paláce. Už se nebudu vměšovat.“

„Nemohu uvěřit tomu, co slyším,“ žasla bohyně. „Takže se budou opakovat dějství z Troje? Jen ti místo sladké Thetidy ležel u nohou náš Chlemtač krve?“

„Nikdo mi u nohou neležel! A dost už toho tlachání.“ Nebeský otec konečně zvýšil hlas. Obloha se zatáhla šerými mračny, které se přihnaly odnikud. Athénu samotnou překvapilo, že se jí na tváři objevil lehký úsměv. Uvědomila si, že tato podoba jejího otce, byť hrozivá, se jí v hloubi srdce líbí víc.

„Jestli ty se nehodláš vměšovat, já rozhodně ano,“ prohlásila. Čekala, že jen rozproudí Diův hněv. Mračna však místo toho prořídla a rozpustila se jako mořská pěna. Otec bohů opět svěsil ramena a zase se stal unaveným starým mužem.

„Dělej si, co chceš, dcero. Čas se nachýlil a přichází doba velkých změn. Tak rozhodly Moiry. Proti tomu, jakou přízi vetknou do roucha osudu, nezmohu nic ani já. Věk Achajů končí. Hellada promění svou tvář. Celý svět promění svou tvář.“

„To je možné, otče. Změny přicházejí, dotýkají se lidí i bohů. Pokud je tahle válka neodvratná, pokusím se alespoň změnit její směr a výsledek.“

„Arés vymyslel svůj plán dobře, jeho syn Thrax je silný a schopný válečník. Povede bezpočetné zástupy. Snad jen potomci samot-

ného Hérakla by se mu dokázali postavit, ale pokud s ním chceš zase válčit, nebudu ti bránit. Neočekávej však ode mě žádnou pomoc.“

Athéna opouštěla olympský palác rozčarovaná a zmatená. Před návštěvou zvažovala všemožné scénáře jejího průběhu i výsledku. Na takové vyústění však nepomyslela. Otec ji zaskočil. Nemohla sice říct, že by selhala – vždyť Zeus jí naopak nechal v podstatě volnou ruku –, ale způsob, jakým to udělal, a také to, že nezaujal žádný vyhraněný postoj, jak míval ve zvyku, to vše v ní probouzelo úzkost.

5

I

ΕΦΥΡΑ

Krev stékala do kamenného žlebu. Slepý kněz odložil zahnutý knůž a chopil se své olivové hole. Pronášeje modlitbu k paní Athéně, zvedal hůl do výše a pak s ní zase v pravidelném rytmu tloukl o podlahu svatyně. Všichni přítomní vzpřáhli ruce dlaněmi vzhůru.

„Věštba je příznivá,“ zakrákal kněz. „Paní Athéna oběť přijala.“

Kněz přistoupil k Dorovi, který k němu stál nejbliže. Ze stříbrného rohu *rhyton*, do kterého nechal skapat část krve z podříznutých beraních krků, nabral tekutinu života na prsty a nanesl ji na Dorovo čelo a tváře. Přitom pronášel oslavné hymny na bohyni. Opakoval verše stále dokola a přistupoval k ostatním mužům, k Sthénovi i dalším mladým bojovníkům, kteří dychtivě natahovali tváře. Požehnání přijal i Akris, šlechtic z horské vesnice Oropos.

Doros cítil chvění po celém těle. Měl pocit, že jeho žaludek je veslice zmítaná bouří ve vlnách Poseidónova panství. Skrze údy mu v záblescích procházelo prudké mravenčení. Nevěděl, zda je to silou obřadu či bylinami, které kněz na oltáři pálil, anebo jen vzrušením z toho, co ho čeká.

Ještě odpoledne před obětováním přišel do domu starého Chareia. Mluvil s ním i se Sthénem. Eurynomé naslouchala, pak tiše plakala. Chareios nerozmlouval Dorovi úmysl vypravit se na trestnou výpravu proti Molossanům. Navrhl však, aby Doros vzal jen hrstku mladých mužů, synů starších *hekwetů*, a celou akci aby provedli rychle a záškodnický. Doros měl podobný plán, a proto bez výhrad souhlasil. Chtěl se však nejdříve vypravit do Oropu a promluvit si se zajatým Molossanem. Chtěl zjistit co nejvíce. Pro svůj záměr také potřeboval zkušené pastevce.

Eurynomé se bála, třásla se. Když její otec a bratr odešli z místnosti, Doros usedl k ní a objal ji. Cítil, jak mu její slzy kanou na krk a tuniku.

„Je to jen malá výprava, lásko,“ konejšil ji. „Možná ani nedojde k boji.“

Eurynomé neposlouchala. Nedokázala zastavit pláč, jako kdyby její milenec i bratr již padli v boji a před ní ležela jen jejich bojem rozervaná nahá těla. Přenesla část svého strachu na Dora, který od té chvíle pociťoval tíhu a nevolnost. Ale nemohl couvnout. Svůj záměr sdělil už i Akriovi. První skutečně závažný počín prince-regenta ožil vlastním životem. To vědomí Dora utvrzovalo v obavách.

Účastníci obřadu opustili svatyni a vykročili na palácový dvůr. Zde zapálili ohně, aby mohli opékat maso obětovaných beranů. Synové *hekwetů* se radovali. Hrdly si prolévali víno, smáli se, zpívali válečné popěvky jako nějácí staří veteráni ošlehaní běsněním vřav. K černému nebi bez hvězd stoupal kouř a nesl vůni pečeného masa přímo k Athéně i ostatním bohům, které měla oběť potěšit. Doros seděl stranou. Jeho srdce tížily starosti a neměl chuť se veselit. Svíral měděnou číši, pil střídmě.

Přisedl k němu Akris. Starší a zkušenější než ostatní mladíci, ale už také už lehce ovíněný, a proto smělejší, než když spolu mluvili v *megaronu*.

„Přemýšlel jsem nad tvým plánem, pane,“ pokyvoval horal uznale hlavou. „Je dobrý a chytrý.“

„Skutečně?“ Doros pozvedl obočí.

„Ovšem. Kdybys nic neudělal, náš kmen by vypadal jako tlupa zbabělců, kteří si nechají vše líbit. Bohové i spojenci by se od nás odvrátili. Molossané se nás snaží vyprovokovat, ale kdybys jim skočil na návnadu, získáš pověst chtivého útočníka. Molossané by se mohli vymlouvat, že ta záležitost v Oropu byla jen nedopatření, a ještě tě obvinít z porušení míru. Možná bychom ztratili přízeň Chaonů ze severu. Ale takhle jim oplatíš stejnou měrou. Další tah budou muset učinit zase oni. Ať už se stáhnou, nebo vytáhnou, Thesprotiané si zachovají tvář a lepší pozici.“

Doros se usmál do poháru, který si držel před obličejem. Potěšilo ho, že slyší vlídné slovo podpory. Hladina vína, jehož barva splynula s tmou, se však neklidně rozvířila a zatřpytila odlesky plamenů vater, které planuly opodál. Oheň jakoby pronikl do poháru. *Křik.* Doros odtrhl hlavu a zmateně se rozhlížel. Byl však jediný. Ostatní se nerušeně radovali, Akris na něj upíral dychtivý pohled, čekal na jeho odpověď.

„V poslední době mi víno nedělá vůbec dobře,“ hlesl Doros. Akriovi zmateně cukaly koutky úst. „Chci říct, že cítím v kostech podivnou obavu. Tato výprava nebude tak snadná, jak si představujeme. Mám strach, že rozpoutá něco strašného.“ Doros se nechtěl svěřovat. Zvláště ne muži, kterého znal teprve den. Ale slova opustila jeho ústa a nemohl je vzít zpět.

„Nemám právo ti radit, pane, ale myslím si, že ucouvnout by nebylo moudré.“

Doros posbíral v hrudi zbytky sebejistoty:

„Stane se tak, jak jsem rozhodl,“ řekl. „Zítra vyrážíme.“

Od moře zahaleného temnými mraky přišel prudký závan větru, prohnal se nádvořím a opřel se do těl podroušených a rozverných mladíků a dívek. Některé div nestrlh k zemi. Zasyčel v ohních a rozehnal jiskry a popel po celém prostranství. Pak pokračoval do hor. Další poryvy brzy následovaly.

„Zdá se, že je na čase to dnes ukončit,“ poznamenal Doros.

Noční vichřice odezněla před kalným rozbřeskem. Ve městě ani na pobřeží nezanechala mnoho stop. Jen tu a tam padlou větev, odfouknutou nůši nebo převrácené vědro. A chlad. Doros cítil husí kůži po celém těle. Kráčel ve své nové zbroji dvorcem a všechny zraky se na něj upíraly. Slyšel šepot. Ne pomlouvačný, ale obdivný. Vypadal jako mladý bůh.

Na dvorci, kde už stála přichystaná pětice vozů, čekala i Eurynomé. Oči měla zvlhlé slzami, přesto v nich nechyběl lesk okouzlení. Přistoupila k Dorovi a opřela se dlaněmi o jeho zdobený hrudní plát.

Hořce litoval, že necítí její dotek na kůži. Uchopil alespoň sám do dlaní její tvář, naklonil se a vtiskl jí dlouhý polibek. Do posledního okamžiku vychutnával vlhkou sladkost jejích rtů, tu sametovou hebkost kůže. Jak se mu nechtělo pryč! Toužil trávit léto po jejím boku, tak jako tomu bylo dosud. V jejím objetí. Vzpomínal, jak spolu plavali v moři, leželi nazí pod korunami fíkovníků, mluvili, smáli se, milovali, hřálo je teplo jejich těl a horké slunce. Vladařské starosti byly jen vzdálenou iluzí – jako tetelící se vzduch na obzoru.

„Buďte opatrní,“ řekla Eurynomé. „Přinesu oběť třikrát denně.“
„Brzy se vrátíme.“

Doros ji pohladil ve vlasech a potom vyskočil na jeden z vozů. Za vozataje si zvolil Sthéna. Ten práskl otěžemi, koně zaržáli a paprsková kola se dala do pohybu, zanechávající za sebou řídký obláček prachu. Ostatní vozy následovaly. Každý nesl dva mladé bojovníky, šlechtice, které Doros znal od dětství a s nimiž se cvičil v boji. Poslední opustil bránu paláce oprýskaný vůz s hora-lem Akriem a jeho mladým vozkou.

Dvouspřeží se prohnala městem, směřovala k úpatí Idy na stezku obestřenou hlubokými lesy, která se vinula do hor. Doros

si všiml místa, kde teprve předchozího dne vstoupil na procházce s Eurynomé do cesty Akriovi. Bodlo ho u srdce. V ten moment neměl ani tušení, jaké nepříjemné noviny návštěva přinese a jaké události dá do pohybu.

Stoupali po úbočí. Pak se hnali po hřebenech, ale nemohli se rozhlédnout, natož aby v dáli za sebou spatřili Efyru a modré moře. Svíral je stále divočejší a neprostupnější hvozď. Jen tu a tam je serpentýna cesty provedla okolo holého srázu, který se leskl bělostnými skalami.

Héliův sluneční vůz už plul vysoko po nebi, když Sthénos přitáhl opratě. Vůz zastavil a ostatní jej následovaly. Doros seskočil z korby a vykročil vpřed kolem říčných koní, na nichž už se podepisovalo polední horko a náročná cesta. Frkali a funěli – snad i úlevou, že jim v dalším postupu bránila překážka. Popadané kmeny statných dubů zcela zatarasily cestu.

„To ta noční vichřice,“ usoudil Sthénos.

Doros místo zkoumavě obcházel. Cesta k Oropu byla udržovaná, neboť po ní soustavně proudilo zboží – ať už v podobě dávek pro palác, anebo na směnný obchod s dalšími vesnicemi, k nimž vedly četné odbočky.

„Vypadá to jako varování seslané samotnými bohy,“ zakníkal Theogontás, nejmladší člen výpravy. „Je to znamení.“

„Sklapni, zbabělče,“ utlumil ho jeho starší bratranec Hyginos, který jel na voze s ním. Napřáhl přitom ruku ve výhružném gestu a Theogontás se bázně přikrčil, aby se vyhnul úderu. Doros zvedl paži a oba mladíci se uklidnili.

„Dá se to někudy objet?“ zeptal se Sthénos.

„Ne. Tohle byla vždy jediná sjízdná cesta,“ ujistil ho Akris.

Doros se odtrhl od spouště před sebou a otočil se na něj.

„Sjízdná?“

Akris se ošíval. Zdálo se, že se mu do odpovědi nechce. Doros ale přimhouřil oči, aby ho ujistil, že chce vědět vše.

Horal vydechl:

„Lesem vedou prastaré stezky, pane. Ale jsou nebezpečné. Povídá se... že tam něco žije.“

„Pochopitelně, že tam něco žije. Je to les,“ zpražil ho pohrdlivě Hyginos.

„Co by to mělo být?“ zeptal se Doros.

„Lidé mluví o netvoru. Ale nikdo neví, jak vypadá. Prý proto, že nikdo, kdo ho spatřil, už neměl příležitost o tom vyprávět. Netvrším však, že je to pravda, pane.“

„Přesně tak, vesnické povídačky,“ přisadil si opět Hyginos.

Doros se znovu otočil k vyvráceným kmenům. Pohled však upínal kamsi skrze ně, do stínů. Pak promluvil:

„Neměli bychom tu nechat řádit škodnou. Je nás dost. Pokud tam něco je, kdy jindy bude lepší příležitost se s tím vypořádat než dnes? Pokud tam nic není, dostaneme se bez potíží do Oropu.“

Sám se divil, kde se v něm vzala taková smělost. Ale styděl by se před otcem, před Eurynomé i před sebou samým, kdyby se zbaběle zalekl lesního přízraku. Sílu mu dodávala i blyštivá zbroj, byť v parném dni stále výrazněji pociťoval její tíhu.

Rozhodl se zanechat čtyři vozy na místě. Na pátém vyrazil Kyrón, jeden z družiny, do nejbližší vesnice, aby z královského pověření získal muže pro odklizení následků vichřice. Taková práce mohla zabrat mnoho dní. Doros zvolil tohoto mladíka, protože jeho rodina se věnovala obchodu s látkami a každý její člen byl v okolních osadách a městech známý.

Na místě zůstal s koňmi a vozy jako hlídač mladičků Akriův vozataj. Protože sám neměl zbraně, dal mu Doros jedno ze svých kopí, kdyby musel bránit koně nebo sebe před divokou zvěří. Chlapec dychtivě sevřel ratiště a s otevřenými ústy vzhlédl k hladkému, štíhlému hrotu. Akris ho poplálal po zádech opálených do hněda.

„Buď statečný, bratranče,“ řekl. Zbytek skupiny vklouzl do lesa.

III

Chřestění cikád rozeznávalo prostor pod neproniknutelnou střechou korun cesmínových dubů. Mladí válečníci kráčeli šerem mezi širokými kmeny. K výšinám se po nich plazily liány přestupu a zimolezu. Horký, slunný den nechali za sebou v jiném světě. Vystřídala ho říše dřeva a stínů. Zvuky lesa napínaly jejich nervy jako hudebník, který točí kostěnými kolíky na své lyře, aby získal zvukný tón.

Přestože velel Doros, první šel Akris. Udával směr. Kromě něj, Sthéna a bratranců Hygina a Theogonta tvořil Dorovu výpravu ještě Kleitos, syn již padlého válečníka Xamandera, po němž zdědil smysl pro čest a loajalitu. Právě pro tyto vlastnosti si ho Doros vybral.

Další šel Nikiás. Málomluvný, ale skvělý s kopím i mečem. Svým vzhledem a přirozeným charismatem vzbuzoval u dívek rozpaky a touhu. Sám se ale raději věnoval bojovému výcviku, než aby opětoval jejich pohledy a laškoval s nimi ve fíkových hájích.

Skupinu uzavíral Eurystos. Doros si ho často volil jako svého vozataje. Ačkoli jel tentokrát na voze se Sthénem, vzal ho na výpravu s sebou. Tvrdilo se, že Eurystův otec byl vnukem samotného kentaura Cheiróna. Doros nevěděl, zda je to pravda, ale nepochyboval, že Eurystův rod pocházející z Thesálie věděl o koních víc než kdokoli jiný v celém Epiru.

„Když jsem byl ještě dítě, chodívalo se tudy často. Cesty jsou to krkolomné, ale rychlé. Jsou jako rybářská síť, která spojuje všechny vesnice v širém okolí,“ vykládal Akris. „To vše už ale zavál čas.“

„Je to tady zvláštní,“ poznamenal Theogontás. „Ne jako v jiných lesích. Jako by tu kromě hmyzu nic nežilo.“

„Bývaly to krásné hvozdy,“ pokračoval Akris. Domov tu mělo i několik dryád. Myslím, že jedna se jmenovala Amfitea. Děd za ní chodíval. V mládí spolu prý dokonce něco měli, ale i na stará ko-

lena ji navštěvoval. Nikdy mě nechtěl vzít s sebou, ale vždy odcházel a vracel se s širokým úsměvem.“

„Tvůj děd se jistě chodíval do lesa uvolnit. Ale pochybuju, že mu s tím někdo pomáhal. Natož dryáda,“ vysmál se mu Hyginos.

Akris nechal urážku zmizet mezi větvemi. Jen Doros si všiml, že horal mohutně polkl a zatlačil zpět do útrob plamen hněvu, který se mu dral krkem na jazyk. Musel obdivovat jeho disciplinovanost. Venkovský *telestos* věděl, kde je jeho místo a že rozmary a jízlivosti výše postavených synů královských družiníků musí strpět.

„Podle čeho se tady orientuješ?“ zeptal se Doros. Nejen ze zvědavosti, ale taky aby odvedl řeč jiným směrem.

„Jsou tady značky. Na kamenech, stromech. Mnohé přikryl mech nebo zarostly kůrou. Pěšiny nejsou patrné, ale přesto po nich zůstaly stopy. Jen je třeba se správně dívat. Léta jsem do těchto hvozdu nevkročil, ale mám pocit, že je znám jako vlastní dvorek.“

„Jestli ti náhodou nekoluje v žilách trocha krve dryády,“ nadhodil žertem Sthénos. „Tím by se tvůj pocit vysvětloval.“

Ostatní se rozesmáli. Akris se však zarazil. Zatvářil se vyjeveně, jako by ho snad podobná myšlenka ještě nikdy v životě nenapadla.

„Já bych si nějakou dryádu s radostí narazil na své kopí,“ podotkl Hyginos. „Umím si představit ty šťavnaté tvary, kozy jako zelená jablíčka...“

„To by ses s tím svým kopím musel nejprve umět trochu ohánět,“ rýpl do něj Eurystos. „Jak tě znám, tak bys jí leda vypíchl oko.“

„Sklapni, chlapče!“ obořil se na něj Hyginos. „Nemluv o věcech, kterým nerozumíš.“

„Koho myslíš, tím chlapcem?“

„Přestaňte s tím,“ ukončil Doros rostoucí svár. „Je nás málo i bez toho, abyste se pozabíjeli navzájem. Nechte si hněv pro Molossany.“

Prodrali se trnitými křovinami na světlý palouček. Lemovaly ho borovice a nízké řečíky s tlustými kmeny. Do mužů se opřelo prudké vedro. Dusné a nemilosrdné.

„Z tohohle bude zase bouřka,“ poznamenal Hyginos. Otřel si čelo, které mu v momentě z kropily stružky potu.

„Odpočineme si,“ oznámil Doros.

Bojovníci s úlevou usedli do vysoké, suché trávy. Odložili kopí, těžké štíty i přilby a nasávali vůni, která se k nim nesla z keřů myrty.

„Do Oropu dorazíme až zítra,“ odhadoval Akris. „Jestli přijde bouře, budeme ji muset přechkat v lese.“

„To snad ne!“ zděsil se Theogontás. „Vždyť jsi říkal, že tam něco cítá. Co to vlastně má být? Nechce se mi věřit, že by nikdo neměl ani tušení.“

Akris se hluboce napil vydatně ředěného, osvěžujícího vína z kozího měchu, který k němu doputoval od Sthéna, a otřel si ústa.

„Někteří lidé mluví o vlku.“

„Vesničané se třesou před jedním mizerným vlkem. Nezahřeje je ani sourozenecká láska a kyselé víno,“ popichoval Hyginos.

Akris se ani tentokrát nenechal zatáhnout do hádky.

„Co je to za vlka?“ vyzvídál dál Theogontás.

„To nikdo neví. Jen se proslychá, že pár lidí spatřilo obrovské stopy. Vyděsila je představa tak velkého zvířete. Pokud skutečně patřila vlkovi, zajisté ne obyčejnému. Když jsem byl malý, žil ve vedlejší vsi muž, který se pokusil zabít své dítě. Spolu se svou ženou vykonali prý v lesích jakési kouzlo, které jim mělo přinést věčné mládí. Ale dryády to pošeptaly bohyni Artemidě, která poblíž lovila. Rozhněvala se za tu hanebnost a umírající dítě proměnila ve strašlivého netvora, který oba rodiče rozerval na kusy. Netvor přežil a zůstal v temných lesích, kde se mstí za své utrpení na každém, kdo se opováží vkročit na jeho území.“

„Proto jsou tyhle lesy jako mrtvé,“ domyslel si Theogontás. „Myslím, že nebyl dobrý nápad tudy jít. Alespoň ne bez patřičné oběti.“

„Obětovali jsme Athéně i ostatním bohům před odjezdem, Theogonte,“ vysvětlil Doros. Zmáhalo ho mladíkově věčné lamenování i horkokrevnost jeho staršího bratrance. Zalitoval, že si na trestnou výpravu nevyvolil jiné muže. Hlásilo se jich více než dost.

Snažil se připomenout si jejich dobré vlastnosti. Hyginovu odvahu a horlivost a Theogontovu prozíravost. „Dostali jsme požehnání, věštba zněla příznivě. To nám musí stačit,“ dodal.

Po těch slovech Doros ulehl do trávy, hlavu si podepřel rukama a zavřenýma očima se díval proti slunci. Místo zlaté však viděl mořskou modř. V jemných vlnkách vůně soli se zjevovala tvář. *Eurynomé*. Chtěl si zase vybavit její podobu do poslední drobnosti. Chtěl si ji prohlížet, jako by stála před ním. Ale svou marnou snahu brzy vzdal. Její tvář mu unikala. Hrála si na schovávanou v různých zákoutích jeho mysli. Vždy se zjevila jen na moment a hned zase zmizela.

Doros se nakonec spokojil s prchavými obrázky. Když ale přestal svou představivost nutit, sama mu nabízela nádherné scény. Znovu byl s *Eurynomé* na pláži a ve fíkových hájích. Pokaždé však stál stranou. Shlížel na dějství uniklý z vlastního těla, vrácený v čase. Napadlo ho, zda s ním některý z bohů, který se na ně tehdy díval, nesdílí vlastní vzpomínky. Rozrušila ho představa, že ho snad někdo z mocných provází a sleduje z bezprostřední blízkosti. Když jí, spí, když se miluje... nebo když se třeba vyprazdňuje. Zašklebil se. Myšlenku smetl jako hloupou a zbytečnou. Pokud se bo-hové chtějí dívat na takové věci, ať se dívají.

Když otevřel oči, spatřil na nebi, kousek od *Hélio*va slunečního vozu, záblesk zlatavého třpytu. Promnul si oči a dlaň použil jako krempu klobouku. Důkladně si prohlížel oblohu. Viděl už jen spoustu oranžových a žlutých skvrn. Tak jako vždy, když se delší dobu díval do slunce. Ale jinak nic kromobyčejného.

„Co se tváříš tak vyjeveně?“ zeptal se ho *Sthénos*.

„Zdálo se mi, že něco vidím.“

„To se ti v poslední době stává často. Možná jsou to vidiny z lásky. Anebo počínající oční vada. Když jsem byl malý, říkali mi, že nemám zírat do slunce. *Hélios* prý nemá rád, když na něj lidé hledí. Může ti za trest vypálit zrak.“

„Já vím, taky mi to říkali.“